

MAJANDUSTEATED

Weekly Bulletin of the Institute of Economic Research

KONJUNKTUURINSTITUUDI VALJAANNE

ILMUB KORD NÄDALAS

TOIMETUS JA TALITUS

TALLINN, Toomkooli 13, tel. 468-24

Tellimishind aastas Kr. 5.—
ühes kuukirjaga „Konjunktuur“ Kr. 12.—

Üksik number 15 senti

KONJUNKTUURINSTITUUDI DIREKTOR

JA VASTUTAV TOIMETAJA

A. PULLERITS

TOIMETAJA A. TOOMS

Majandussektsooni juhataja J. Janusson

Sektsooni nõukogu esimees A. Meerits

Põllumajandussektsooni juhataja J. Kurkus

Sektsooni nõukogu esimees Prof. P. Köpp

Riigimajanduse osa toimetaja A. Keller

Nr. 29

Tallinn, 23. juulil 1935

Nr. 29

SISU:

	Lhk.
PÕLLUMAJANDUS.	
Viljade seisukord 15. juuliks	512
TÖÖSTUS JA KAUBANDUS.	
Raudteede tegevus ja tulud mais 1935 a.	514
RAHANDUS.	
Era- ja tähtsamate ühspankade tulud ja kulud 1934 a.	515
HINNAD.	
Tähtsamad hinnad ja noteeringud	519
PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD.	
Põllumajanduslik väljavedu	518
Võiturg	518
Peekoniturg	520
Tapaloomade- ja lihaturg	520
Kanamunaturg	521
Teraviljaturg	522
Aedviljaturg	523
VÄLISMAA MAJANDUSTEATMEID.	
Läti raudteede tegevus ja tulud aprillis 1935 a.	524
INFORMATSIOONI OSA.	
Eesti Panga nädalaruanne	524
VALISMINISTERIUMI VALISKAUBANDUSE OSA- KONNA TEATED.	
Soome saareelanikkude tollivaba kaubandus Eestiga	525
Eksportpreemiad Soomes	525
Soome ja Türgi uus kaubaleping	525
Odralinaste tarvitus Soome õlletööstuses	525
Terase kokkulepe	526

CONTENTS:

	Page
AGRICULTURE.	
State of Crops on July, 15	512
INDUSTRY AND TRADE.	
Activity and Revenue of Railways in May, 1935	514
FINANCE.	
Income and Expenditures of Private and Principal Co-operative Banks in 1934	515
PRICES.	
Prices and Quotations	519
AGRICULTURAL MARKETS.	
Exports of Agricultural Products	518
Butter Market	518
Bacon Market	520
Cattle and Meat Market	520
Egg Market	521
Grain Market	522
Vegetable Market	523
FOREIGN COUNTRIES.	
Activity and Revenues of Latvian Railways in April, 1935	524
INFORMATION PART.	
Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return	524
FOREIGN TRADE DEPARTMENT INFORMATION.	
Duty-Free Trade Between Finnish Islanders and Estonia	525
Export Premiums in Finland	525
New Finno-Turkish Trade Agreement	525
Consumption of Barley Malt by Finnish Breweries	525
Steel Agreement	526

PÖLLUMAJANDUS

VILJADE SEISUKORD 15. JUULIKS. — STATE OF CROPS ON JULY, 15.

Käesolev suvi erineb tunduvalt eelmisest oma ilmastikuoludelt. Läänud suvi oli taimakasvule palju soodsam kui käesolev. Käesoleva suve ilmastiku kohta ülevaadet andes peab ka mainima seda, et Põhja-Eesti ilmastik läheb tunduvalt lahku Lõuna-Eestist. Ilmastikuoludelt on Lõuna-Eesti käesoleval suvel tunduvalt soodsamas seisukorras Põhja-Eestist.

Soojustingimused viljade ja heinade kasvuks olid üldiselt võrdlemisi soodsad.

Viljade seisukord 15. juuliks (% viimase 10 a. keskmisest)
State of Crops on July 15 (% of Average of Last 10 Years)

	Rukis	Õie	Talvisein	Wheat	Suvisin	Summer	Wheat	Oder	Barley	Kaer	Oats	Segavili	Mixed	Crop	Kartul	Potato	Linn	Flax	Ristikhein	Clover	Niithein	Meadow	Hay	
Viru . . .	78	67	89	75	82	87	84	102	101	120														
Järva . . .	76	79	93	93	81	92	85	109	95	120														
Harju . . .	83	86	95	90	84	84	95	105	92	125														
Lääne . . .	80	80	92	90	79	91	86	89	102	130														
Saare . . .	77	70	82	85	59	68	80	72	83	120														
Pärnu . . .	84	81	103	97	98	98	90	105	88	110														
Viljandi . .	99	103	108	102	109	108	90	123	95	110														
Tartu . . .	103	104	114	105	111	110	97	120	108	125														
Valga . . .	135	109	112	94	132	121	108	133	110	120														
Võru . . .	119	104	124	107	121	121	98	121	107	120														
Petseri . .	123	115	125	114	121	127	95	124	117	125														
Keskmiselt																								
Average	94	87	105	96	100	100	91	116	100	120														
1934	128	122	124	111	117	113	100	110	81	108														
1933	107	103	—	63	75	70	75	74	71	87														
1932	110	103	—	97	105	100	89	90	84	110														
1931	95	99	—	100	107	107	93	93	90	115														

Sademeid oli käesoleval suvel, kuid nende jaotus on väga ebakorrane; võrreldes eelmise suvega on sadeoludelt käesolev tunduvalt halvem. Põllumajanduse korrespondendid teatasid, et 15. juunist 15. juulini sademeid oli liiga vähe. Kui vaadata maade järgi korrespondentide teadaandeid sademete hulga kohta, siis selgub, et Põhja-Eestis ja Pärnumaal oli sademeid vähe ja muus Lõuna-Eesti osas enam-vähem rahuldavalt. Viru-, Järva-, Harju-, Lääne-, Saare- ja Pärnumaa korrespondendid teatavad rõhuvast enamuses sademete puudusest, kuna Tartu-, Valga-, Võru- ja Petserimaa korrespondendid enamuses teatavad, et sademeid oli rahuldavalt ja vähemus kaebab sademete puudusest.

Sademed on kandnud rohkem äkiliste hoovihmade iseloomu üksikutes kitsamates piirkondades ja seetõttu ka viljakasvu seisukord on kujunenud kaunis erinevaks. Enamuses on viljade seisukord siiski paranenud, võrreldes eelmise kuu hinnanguga.

Taliviljade seisukord võrreldes eelmise kuu samaaegse hinnanguga on eriti tunduvalt paranenud Lõuna-Eestis, kuna Põhja-Eestis oli seisukorra paranemine vähem tähelepanev.

Rukki seisukord eelmise kuuga võrreldes on paranenud 7 punkti võrra ja tõusis nüüd ülerigi kokkuvõttes 94%-le viimase 10 aasta keskmisest. Et rukki seisukord siiski alla keskmise, on tingitud läinud sügiseseist oraste kahjustusist ja talvitustingimused. Rukki seisukord ei paranenud võrreldes eelmise kuuga ainult Virumaal, kuna kõigis teistes maades seisukord paranes suuremal või väiksemal määral. Rukki seisukord on alla keskmise kõigis Põhja-Eesti maades ja Lõuna-Eestis Pärnu- ja Viljandimaal, kuna teistes Lõuna Eesti maades üle keskmise. Eriti hea on rukki seisukord Valga-, Võru- ja Petserimaal, kus ta ei jää palju maha möödunud aasta samaaegsest hinnangust. Eelkõikuvõtte järgi rukki kasvupind on käesoleval aastal ka pisut väiksem möödunud aastast, seepärast jääb käesoleva aasta saak väiksemaks. Rukki kasvupind käesoleval aastal vähenes paljudes kohtades seetõttu, et hävinenud orased künti üles kevadel. Käesoleva aasta rukki kasvupind on ligikaudu 145 000 ha, eelmisel aastal oli rukki all 147 218 ha, seega kasvupind on vähenenud ligikaudu 2 000 ha. Viimase hindamise andmel võib loota rukist ha-lt riigi keskmiselt 11,3 kv. kusjuures kogusaak kujuneks 1,6 milj. kv, olles seega ligi 30% väiksem eelmise aasta ja 6% viimase 10 a. keskmisest kogusaagist. Hinnang kogusaagi suuruse kohta võib muutuda, kuna osa rukki kasvuaeg veel ees. Samuti avaldab ka koristamis- ja peksuaegne ilmastik oma mõju lõplikule saagi suurusel.

Et rukki seisukord Lõuna-Eestis, s. o. peamises rukkikasvatuse- ja müügi piirkonnas

parem keskmisest, siis rukkimüük neis piirkondades arvatavasti kujuneb kaunis elavaks.

Talinisu seisukord võrreldes viimase 10 a. keskmisega oli 15. juuliks 87%, s. o. 13% alla keskmise. Talinisu nõrgem seisukord võrreldes viimase 10 aasta keskmisega on samuti kui rukkilgi tingitud peamiselt läinudstügisest oraste kahjustusest ja ebasoodsaist talvitustingimustist. Võrreldes talinisu seisukorda eelmise kuu sama ajaga, näeme seisukorra paranemist 5 punkti võrra. Vaadates talinisu seisukorda maade järgi, võime panna tähele samasuguse pildi, nagu rukki juureski, et Lõuna-Eestis on seisukord parem ja Põhja-Eestis halvem. Talinisu seisukord oli parem 10 a. keskmisest Viljandi-, Tartu-, Valga-, Võru- ja Petserimaal, kuna kõigis Põhja-Eesti maades ja Pärnumaal oli talinisu seisukord alla 10 aasta keskmise.

Talinisu kasvupind võrreldes möödunud aastaga on vähenenud umbes 1000 ha võrra, langedes eelmise aasta 22 000 ha-lt 21 000 ha-le. Kasvupinna vähenemisele aitas kaasa tunduval määral läinudstügisene oraste hävinemine mitmesuguste kahjurite tegevuse tagajärjel kui ka ebasoodsaist talvitustingimustist tekkinud oraste hävingu tõttu. Kevadel künti üles hävinenud talinisu oras ja külvati asemele muu vilja.

15. juuli peale tehtud hinnangu järgi on lootä talinisu saaki ha-lt 11,2 kv, seega kujuneks kogusaak 237 tuh. kv eelmise aasta 371 tuh. kv vastu, s. o. 36% väiksemaks eelmise aasta kogusaagist. Võrreldes talinisu saaki viimase 10 a. keskmisega kujuneb see siiski suuremaks üle veerandi võrra, sest kasvupind varemäl aastal oli väiksem, seetõttu ka kogusaagid väiksemad.

Suiviljade seisukord on parem võrreldes taliviljade omaga. Lõuna-Eestis on suiviljade seisukord parem kui Põhja-Eestis. Põhja-Eestis olenedes peamiselt ebasoodsaist niiskusoludest on suiviljade seisukord alla keskmise, kuna Lõuna-Eestis parem keskmisest.

Suinisu seisukorda hinnatakse üleriigi kokkuvõttes 5% üle 10 a. keskmise. Võrreldes eelmise aasta samaaegse hinnanguga on suinisu seisukord käesoleval suvel

siiski tunduvalt nõrgem, kuna eelmisel aastal oli seisukord 22% üle 10 a. keskmise.

Maade järgi vaadatuna on suinisu seisukord alla keskmise Viru-, Järva-, Harju-, Lääne- ja Saaremaal, kuna Pärnu-, Viljandi-, Tartu-, Valga-, Võru- ja Petserimaal oli suinisu seisukord üle 10 a. keskmise. Kõige parem oli suinisu seisukord Võru- ja Petserimaal.

Suinisu kasvupinna kohta puuduvad veel kokkuvõtted, kuid arvestades praeguse halvema seisukorraga kujuneb käesoleva aasta saak madalamaks eelmise aasta omast.

Söödaviiljade — odra, kaera ja segaviilja seisukord on samuti halvem üleriigi kokkuvõttes eelmise aasta samaaegselt hinnangust, kuid võrdne võrreldes viimase 10 a. keskmisega. Lõuna-Eestis on ka söödaviiljade seisukord parem ja ületab 10 a. keskmise, kuna Põhja-Eestis on seisukord halvem ja jääb alla 10 a. keskmise.

Söödaviiljadest oder on kõige nõrgem, kuna kaera ja segaviilja seisukord täpsalt võrdus 10. a. keskmisega.

Odra seisukord hinnati 96%-le 10 a. keskmisest, eelmisel aastal samal ajal oli see 111%.

Kaera seisukord hinnati 100%-le 10 a. keskmisest, eelmisel aastal samal ajal oli kaera seisukord 17% parem 10 a. keskmisest.

Segaviilja seisukord hinnati 100% 10 aasta keskmisest, eelmisel aastal oli see 13% parem 10 a. keskmisest. Odra-, kaera- ja segaviiljaorased olid kõige nõrgemad Saaremaal, kus neid käesoleval kevadel hävitasid rootsikärbse tõugud. Rootsikärbse tõukude hävitustöö on olnud mõnel pool Saaremaal isegi nõnda suur, et orasepõllust on jäänud järele ainult must maa. Rootsikärbse tõukude hävitusest on teateid ka Põhja-Eesti maadest, kuid seal oli nende hävitustöö siiski väiksem.

Suiviljade kasvupindade kohta puudub veel kokkuvõtte, seepärast pole võimalik ka arvestada kogusaagi suurust. Tõenäoliselt suuri muudatusi kasvupinnas pole ja et ha-saadid kujunevad madalamaks eelmise aasta saagist, siis kujuneb ka suiviljade kogusaak väiksemaks eelmise aasta omast.

Kartuli seisukorda hinnatakse alla keskmise 9% üleriigi kokkuvõttes, kuid kartuli kohta hinnangu tegemine on veel varajane, sest kartuli kasvuaeg seisab veel ees ja eelolev ilmastik ja muud kasvutingimused võivad seisukorras kutsuda esile suuremaid muudatusi. Võrreldes möödunud aasta samaaegse hinnanguga, oli kartuli seisukord käesoleval aastal halvem. Läänud aasta 15. juulil oli kartuli seisukord keskmise, s. o. 100% 10 a. keskmisest.

Lina seisukord hinnatakse 15. juuliks 116%-le 10 a. keskmisest. Lina seisukorda peab pidama täiesti heaks, kuna viimaste aastate jooksul pole lina seisukord olnud 15. juuli hinnangul nõnda hea. Möödunud aastal oli lina hinnang 10% parem 10 a. keskmisest, kuid sellele eelnenud aastal oli lina seisukord alla keskmise. Lina seisukorda alla keskmise hindavad ainult Saare- ja Läänemaa korrespondendid, kuna kõigis teistes maades üle keskmise. Lõuna-Eesti maades tõuseb lina seisukord 25% üle keskmise.

Lina kasvupind on käesoleval aastal tublisti suurenenud, tõustes eelkõikuvõtte järgi eelmise aasta 21 000 ha-lt 25 000 ha-le, s. o. 20%. 15. juuli hindamise andmeil võib loota linaktusaaki ha-lt 340 kg ja kogusaaki 86 000 kv-le, mis on üle veerandi suurem eelmise aasta lina kogusaagist lõppandmeil. Lina kasvuaega on veel ees, seepärast võivad

ka andmed muutuda tunduvalt. Et linasaagi lootused kõige paremad just linakasvatuse piirkonnas, seetõttu peab käesolevat aastat pidama heaks lina-aastaks. Teiseks on ka lina kasvupinda kõige tunduvalt suurendatud just linakasvatuse rajoonis.

Põlluheina seisukord on keskmine. Parem on seisukord Lõuna-Eestis ja nõrgem Põhja-Eestis. Põhja-Eestis oli põlluheina seisukord üle keskmise Viru- ja Läänemaal, kuna teistes Põhja-Eesti maades oli see alla keskmise. Lõuna-Eestis oli põlluheina seisukord alla keskmise Pärnu- ja Viljandimaal, kuna teistes Lõuna-Eesti maades parem keskmisest.

Niiduheina saaki hinnatakse võrdlemisi rahuldavana, olgugi et sademete puudus andis tunda end mõnel pool, kuid enamuses on meie niidud madalad ja veerikkad, nii et niiskuse puudus ei avalda väga suurt mõju. Heinategu on praegu käes ja ilmastik oli seni selleks ka soodus, mispärast seisukord oli siin rahuldav.

Eeltoodud kokkuvõtte andmeist nähtub, et taliviljade seisukord on parenenud viimase kuu kestel ja suiviljad pakuvad võrdlemisi rahuldavat pilti. Seejuures viljade seisukord Lõuna-Eestis on enamuses hea, kohati isegi väga hea, kuna Põhja-Eesti saab kannatada.

TÖÖSTUS JA KAUBANDUS

RAUDTEEDE TEGEVUS JA TULUD MAIS 1935. A.

ACTIVITY AND REVENUE OF RAILWAYS IN MAY, 1935.

Võrreldes käesoleva aasta mai vedusid eelmise aasta sama kuuga, näeme, et reisijate arv on võrdne mõlemal aastal, kuna reisijakilomeetrid on langenud vähe.

Reisijaid oli	1935	1934
reisijate arv tuh. . . .	771	771
reis.km arv tuh. . . .	19 740	20 988

Reisijakilomeetrid on vähenenud 1198 tuh. ehk 5,3% võrra. Reisijate arv elektrironges on tõusnud 418 tuh. 448 tuh. reisijale, seega 30 tuh ehk 7,2%, reis.km. 3237 tuhandelt 3323 tuhandele. Suurenemine 86 tuh. reis.km. ehk 2,7%.

Võrreldes eri piletiliikide kasutamist näeme, et ühekorraliste täishinnaliste piletitega sõidetud kilomeetrite arv on langenud 9,3%, ka alandatud tariifimääraliste piletitega sõidetud kilomeetrid vähenesid 25,4%. Eelmisest aastast elavamalt kasutati ring- ja rühmasõidupileteid. Ringsõidupiletitega kaeti 768 tuh. km. möödunud aasta 534 tuh. km. vastu, seega suurenemine 234 tuh. km. ehk 43,8%. Rühmsõitjad sõitsid 869 tuh. km. eelmise aasta 604 tuh. km. vastu, seega enam 265 tuh. km. ehk 43,9%. Teiste piletiliikide kasutamine on püsinud enam-vähem võrdsena.

Ka pagasivedu on võrdne mõlema tegevusaasta mais.

Pagasit veeti	1935	1934
tuh. tonne	0,5	0,6
tn.-km tuh.	43	46

Maksulise kaubaveo kogus näitab õige väikest langust.

Kaupa veeti	1935	1934
tuh. tonne	206	209
tn.-km tuh.	20 925	22 191

Veetud tonnide arv langes 3 tuh. tonni ehk 1,4%, kuid tonnkilomeetrite vähenemine on suurem, 1266 tuh. tn.-km. ehk 5,7%. Tonnkilomeetrite langust mõjutas pisut veokauguse lühenemine. Eelmisel aastal oli ühe tonni veokaugus 106,2 km., käesoleval aastal aga 101,6 km. Suuresti vähenes importvedu. Käesoleval aastal imporditi 1,4 tuh. tonni

läinud aasta 6,4 tuh. tonni vastu. Väljavedu on võrdne 2 tuh. tonniga mõlemal aastal.

Tuludes on märgata tagasirinekut. Esialgne tulude laekumise kokkuvõte näitab järgmist:

	1935	1934
Üldtulu tuh. kr.	1 064	1 187
selest:		
reisijate veost tuh. kr.	335	360
pagasi " " "	24	25
kauba " " "	691	779
mitmesugused tulud	14	20

Üldtulu on vähenenud 123 tuh. krooni ehk 10,4%. Suurem tulude langus on reisijate- ja kaubaveos. Esimene vähenes 25 tuh. krooni ehk 6,9%, teine 88 tuh. kr. ehk 11,3%. Tulude langust kaubaveos mõjutab tunduvalt kevadel kordaseatud maanteedel liiklemist alustanud veoautode transport.

RAHANDUS

ERA- JA TÄHTSAMATE ÜHISPANKADE TULUD JA KULUD 1934. A. INCOME AND EXPENDITURES OF PRIVATE AND PRINCIPAL CO-OPERATIVE BANKS IN 1934.

Üldise majanduselu elavnemisega laienes ka pankade tegevus 1934. a. Eriti märgatav oli see passivaoperatsioonide alal. Hoiusummade juurdevool andis möödunud aastal erapankadele (aktsia- ja linnapangad) 7,1 milj. kr. ja tähtsamale ühispankadele 6,3 milj. kr. ehk kokku 13,4 milj. kr. Nende summade allikaks tuleb pidada osalt vanu tagavarasid, mis möödunud teraval kriisajastul põgenesid pankadest ja nüüd aegamööda sinna jälle valguvad tagasi, ning osalt tagavarade akumuldeerumise protsessi elustumist, mida soodustas ettevõtete ja rahva sissetulekute ning kokkuhoiu kasv. Aktiivaoperatsioonide alal oli tegevuse laienemine 1934. a. palju tagasihoidlikum, nimelt suurenesid antud krediidid erapankadel 3,2 milj. kr. (ühes garantiidega 5,3 milj. kr.) ja tähtsamail ühispankadel 0,5 milj. kr. (ühes garantiidega 0,6 milj. kr.), kokku 3,7 milj. kr. (ühes garantiidega 5,9 milj. kr.). Selle põhjusena märgime ebakindlust majanduselu edasise arengu suhtes, mis tingis suure tagasihoidlikkuse uute investeerimiste alal, seda enam, et ettevõtted olid enamasti teatud määral suutelised arendama intensiivsemat tegevust ka olevate ressurs-

side juures. Et pankadesse hoiustena sissetulnud summast kulus uute krediitide andmiseks vaid väiksem osa, nimelt erapankadel alla poole ja ühispankade ligemale $\frac{1}{10}$, siis ülejäänud suurem osa kasutati kõrgemaprotsentiliste võlaarvete tasumiseks ja kassa tagavarade täiendamiseks. Otsest tulu andvate laenuoperatsioonide kasu oli, nagu nägime, väike tähtsamail ühispankadel ja pealegi langes see peaosas aasta lõppkuile ning seepärast ei saanud see mõjutada tulu suurendamist. 1935. a. kehtis intressi ülemmäärana laenude alal 7% ja hoiuste alal 5%. Aasta jooksul, eriti lõpupoole, avaldasid intressimäärad üldiselt nõrka languskalduvust, mida tingis peamiselt hoiuste ja krediitide ebaühtlane kasv, nimelt viimaste suuremamaäriline mahajäämine. See intressimäärade liikumine mõjutas ainult vähe tulude ja kulude taset. Võrreldes eelmise aastaga tulud pisut suurenesid erapankadel (+3,7%) ja vähenesid tähtsamail ühispankadel (-3,5%), ulatudes esimesil 4490 tuh. kr. ja viimasil 2390 tuh. kr. Erapankadel toimus kasv operatsioonitulu arvel, mida põhjustas tegevuse laienemine, eriti vekslidiskondi alal. Tähtsamail

ühispankadel operatsiooniline tegevus ei tõmbunud kokku märgatavalt ja vastava tulusumma vähenemise põhjustas peamiselt laenu intressimäärade alanemine. Kaugelt kaaluva osa tuludest moodustasid saadud intressid, millede osatähtsus möödunud aastal erapankadel suurenes (1934. a. 66,6%, 1933. a. 65,5%) ja ühispankadel vähenes (1934. a. 74,9%, 1933. a. 78,5%). Tunduvat kasvu näitas mõlemal pangarühmal mitmesuguse komisjonina saadud tulu, mille põhjuseks vastavate operatsioonide, nagu inkasso, osalt garantiide jne. rohkenemine. Väärtpabereilt saadud % suurenemine, mis märgatavam ühispankadel, oli tingitud väärtpaberite portfelli paisumisest 1934. a. Kinnisvara omasid 11 era- ja 15 tähtsamat ühispanka. Need varad olid enamuses soetatud pankade operatsioonilise tegevuse nõuete rahuldamiseks (kred. s. § 15). Kinnisvarade eksploateerimine andis sissetulekuid erapankadele 372 tuh. kr. ja ühispankadele 145 tuh. kr. ning kulusid tekkis vastavalt 302 tuh. kr. ja 11 tuh. kr., seega nettotulu kinnisvarast ulatus 70 tuh. kr. ja 34 tuh. kr., mis moodustas kinnisvara nettovääratusest (s. o. arvatud maha amortisatsioon) 1934. a. lõpul ligikaudu 1,5% ja 1,8%. Seda tasuvuse % tuleb pidada äärmiselt väikeseks, ent sellega lepitakse, arvestades tähtsaid paremusi, mis saavutatakse pangahoone omanemise läbi. Töenäoliselt arvestati ka pankade enda kasutada olnud ruumide üüriväärtus võrdlemisi madalana. Kinnisvarade suuremate kuludena tuleks nimetada: riigi- ja omavalitsuse makse (erapangad 76 tuh. kr., ühispangad 17 tuh. kr.), amortisatsiooni (63 tuh. kr. ja 44 tuh. kr.), kütte-, valgustuse- ja veekulu (46 tuh. kr. ja 5 tuh. kr.) jne. Ligikaudu võrdse kinnisvara väärtuse juures näitasid vastavad tulud ja kulud tagasiminekut võrreldes eelmise aastaga erapankadel, kusjuures liikumine oli suurem tuludel, mistõttu vähenes ka sel alal saadud ülejääk (1933. a. 89 tuh. kr.). Sama nähtus ilmnes ka ühispankadel (1933. a. ülejääk 45 tuh. kr.). Mitmesugused sissetulekud vähenesid veidi era- ja suurenesid ühispankadel 1934. a. Muutus toimus mõlemal peaosas kursikasude arvel. Samal ajal liikusid kuludes esinevad kursikahjud vastupidiselt, mille tulemusena kursikasü nettosumma kahanes erapankadel

ja kasvas märksa ühispankadel, võrreldes eelneva aastaga. Kulud üldsummas kahanesid 1934. a. era- (-1,8%) ja tähtsamalt ühispankadel (-4,4%), ulatudes vastavalt 4052 tuh. kr. ja 2170 tuh. kr. Tagasimineku toimus erapankadel valitsemise ja ärikulude ning mitmesuguste kulude (peamiselt laenude mahakirjutuste) arvel ja ühispankadel peale selle veel operatsioonikulude arvel. Ärikuludest märgatavamalt kahanesid maksud, millest moodustasid peaosas riigimaksud. Ärikulude suurim liik — personaali tasud — vähenesid summaalt pisut mõlemal pankaderühmal, ent osatähtsusest püsisid endisena erapankadel (16,6% üldkulust) ja suurenesid ühispankadel (1934. a. 16,5%, 1933. a. 16,2%). Valitsemiskulud (peaosas juhatusetasud), asjaajamis- ja majanduslikud kulud ei muutunud nimetamisväärselt. Operatsioonikulu (makstud %) suurenes era- (+3,8%) ja vähenes ühispankadel (-2,2%). Samal ajal suurenes pankade käsutuses olnud võörkapital mõlemal rühmal, kusjuures erapankadel oli selle kasv suhteliselt suurem vastavate %% kasvust. Ilmnev operatsioonikulu odavnemine oli tingitud osalt võörkapitali allika vahetusest, nimelt rediskondi ja võlaarvete osalisest asendamise hoiustega. Tunduvamalt kasvasid summalt jooksvate arvete %% ja kahanesid rediskondi ja võlaarvete %% , milles avalduvad vastavate arvete liikumissuunad.

Suuremat mõju kulude tasemele avaldas mitmesuguste kulude tagasimineku. Erapankadel sündis see kahtlaste laenude mahakirjutamiste arvel (1934. a. 386 tuh. kr., 1933. a. 605 tuh. kr.) ja ühispankadel peale selle veel kursikahjude arvel (1934. a. 9 tuh. kr., 1933. a. 40 tuh. kr.). Osatähtsuse muutuis avalduvaid üksikute kululiikide suundi, nagu operatsioonikulude kasv valitsemis- ja ärikuludena ning mahakirjutuste arvel, tuleb üldiselt hinnata soodsaina. Pankade kulud üldse ja tähtsamate liikide järgi odavnesid. Nimelt alanes kulu % keskmisest laenu summast üldse erapankadel 8,4-lt 1933. a. 7,7-le 1934. a., ühispankadel vastavalt 9,7-lt 9,3-le, valitsemis- ja ärikulu erapankadel 2,8-lt 2,5-le, ühispankadel 3,4-lt 3,2-le, operatsioonikulu erapankadel 3,8-lt 3,7-le, ühispankadel 5,1-lt 5,0-le ja laenude mahakirjutus erapankadel

Era- ja tähtsamate ühispankade tulud ja kulud.
Income and Expenditures of Private and Principal Co-operative Banks.

	13 erapanka kokku 13 Private Banks Total				25 ühispanka kokku 25 Co-operative Banks Total							
	1934	1933	1934		1933		1934	1933				
	1000 kr.		%	% laenusummas- % of Loan Amount	%	% laenusummas- % of Loan Amount	1000 kr.	%	% laenusummas- % of Loan Amount			
KULUD — EXPENDITURES.												
I. Valitsemis- ja ärikuulud — <i>Administr. a. operating exp.</i>	1 338	1 384	33,0	2,5	33,5	2,8	742	781	34,2	3,2	34,4	3,4
Sellest: — <i>Thereof:</i>												
„ Valitsemiskulud — <i>Administrat. expenses</i>	198	188	4,8	0,3	4,5	0,4	75	76	3,5	0,3	3,4	0,3
„ Tasu ametnikele ja teenijale — <i>Salaries & wages</i>	673	686	16,6	1,3	16,6	1,4	359	367	16,5	1,5	16,2	1,6
„ Asjaajamiskulud — <i>Management expenses</i>	205	205	5,1	0,4	5,0	0,4	127	134	5,9	0,6	5,9	0,6
„ Majanduslikud kulud — <i>Other curr. exp.</i>	109	110	2,7	0,2	2,7	0,2	59	60	2,7	0,3	2,6	0,3
„ Maksud — <i>Taxes & fees</i>	155	195	3,8	0,3	4,7	0,4	122	144	5,6	0,5	6,3	0,6
II. Makstud %/o komisjon ja porto — <i>Interest a. comm.</i>	1 624	1 863	47,4	3,7	46,2	3,8	1 182	1 209	54,6	5,0	53,2	5,1
Sellest: — <i>Thereof:</i>												
„ Tähtajaliste hoiusummade protsendid — <i>Interests on time deposits</i>	255	282	6,3	0,5	6,8	0,6	385	446	17,7	1,6	19,6	1,9
„ Jooksvate arvete protsendid — <i>Interests on current accounts</i>	758	675	18,7	1,4	16,4	1,4	527	497	24,3	2,3	21,9	2,1
„ Konto-korrent arvete krediid saldod — <i>Credit balances on loans a. advanc. accounts</i>	29	26	0,7	0,1	0,6	0,1	19	14	0,9	0,1	0,6	0,1
„ korrespondentide arvete protsendid — <i>Interests on correspondent accounts</i>	211	222	5,2	0,4	5,4	0,4	27	33	1,2	0,1	1,5	0,1
„ Vekslite rediskont ja võlaarvud — <i>Loans and rediscounts</i>	431	490	10,8	0,8	11,9	1,0	168	191	7,8	0,7	8,4	0,8
„ Mitmesugused protsendid — <i>Miscell. interests</i>	89	97	2,2	0,2	2,4	0,2	27	0	1,3	0,1	0,4	0,0
„ Mitmesug. komisjon ja porto — <i>Miscell. commiss.</i>	161	71	3,7	0,3	1,7	0,1	29	18	1,3	0,1	0,8	0,1
III. Kinnisvara amortisatsioon — <i>Depreciation</i>	63	48	1,6	0,1	1,1	0,1	44	29	2,0	0,2	1,3	0,1
IV. Mitmesugused kulud — <i>Sundry expenses</i>	727	831	18,0	1,4	20,2	1,7	202	252	9,8	0,9	11,1	1,1
Sellest: mahakirjutused — <i>thereof: Bad debts</i>	386	605	9,6	0,7	14,7	1,2	190	166	7,4	0,7	8,1	0,8
„ kursikahjud — <i>Losses on exchange rates</i>	268	177	6,6	0,5	4,3	0,4	9	40	0,4	0,0	1,8	0,2
Kokku — <i>Total</i>	4 053	4 126	100	7,7	100	8,4	2 170	2 271	100	9,3	100	9,7
Pubaskasu — <i>Net Profit</i>	451	252	11,1	0,8	6,1	0,5	260	224	12,0	1,1	9,9	0,9
Üldse — <i>Total</i>	4 503	4 378	111,1	8,5	106,1	8,9	2 430	2 495	112,0	10,4	109,9	10,6
TULUD — INCOME.												
I. Saadud %/o, komisjon ja porto — <i>Interest a. commiss.</i>	3 442	3 288	70,6	6,6	74,8	6,0	2 041	2 171	85,4	8,7	87,6	9,3
Sellest: — <i>Thereof:</i>												
„ Diskonto vekslitelt — <i>From discounts</i>	1 409	1 271	31,4	2,7	29,3	2,6	939	1 038	39,3	4,0	41,7	4,4
„ Konto-korrent laenude protsendid — <i>Interests on loans and advanc. accounts</i>	1 201	1 213	26,7	2,3	28,0	2,5	391	444	16,4	1,7	17,9	1,9
„ Korrespondentide arvete protsendid — <i>Interests on corresp. acc.</i>	37	51	0,8	0,1	1,2	0,1	37	45	1,5	0,1	1,8	0,2
„ Hoiusummade protsendid teistes krediitasut. — <i>Interests from deposits</i>	61	42	1,4	0,1	1,0	0,1	102	58	4,3	0,4	2,3	0,2
„ Protsendid väärtpaberitelt — <i>Inter. from securit.</i>	87	74	1,9	0,2	1,7	0,2	78	49	3,3	0,3	2,0	0,2
„ Mitmesug. komisjon ja porto — <i>Miscell. commiss.</i>	447	401	10,0	0,8	9,3	0,8	250	226	10,5	1,1	9,1	1,0
II. Tulud kinnisvarade kasutam. — <i>Incomes from real est.</i>	133	137	3,0	0,2	3,2	0,3	78	74	3,3	0,3	3,0	0,3
III. Mitmesugused tulud — <i>Sundry incomes</i>	915	953	20,4	1,7	22,0	1,9	271	232	11,3	1,2	9,4	0,9
Sellest: — <i>Thereof:</i>												
„ Sissetulekud eelm. aast. mahakust. arvel — <i>Income from last year's bad acc.</i>	109	97	2,4	0,2	2,2	0,2	91	84	3,8	0,4	3,4	0,3
„ Kursikasud — <i>Profits from exchange rates</i>	584	612	13,0	1,1	14,2	1,2	93	53	3,9	0,4	2,1	0,2
Kokku — <i>Total</i>	4 490	4 328	100	8,5	100	8,8	2 390	2 477	100	10,2	100	10,5
Eelmise aasta puhtakasu ettekanne — <i>Statement of last year's profit</i>	13	—	0,3	0,0	—	—	40	—	1,7	0,2	—	—
Kahju — <i>Losses</i>	—	50	—	—	1,2	0,1	—	18	—	—	0,7	0,1
Üldse — <i>Total</i>	4 503	4 378	100,3	8,5	101,2	8,9	2 430	2 495	101,7	10,4	100,7	10,6

1,2-lt 0,7-le, ühispankadel 0,8-lt 0,7-le. Mahakirjutuste vähenemist võib hinnata laenude kvaliteedi tõusu ja üldise aktiveerivate reaalsemaks muutumise tunnuseks. Positiivse nähtuseks tuleb hinnata ka seda, et vaatamata tegevuse osalisele laienemisele, suudeti suruda kokku ärikulusid.

Tulude-kulude vahetuse osutus soodsamaks eelmisest aastast. Erapankadel põhjustas seda tulude (saadud %) suurenemine ja kulude (ärikulu ja mahakirjutused) vähenemine ning tähtsamal ühispankadel kulude

tuludest suurem kahanemine. Kõik era- ja ühispannad, peale 1 ühispannga (kelle tulu ja kulu oli tasakaalus) lõpetasid äriaasta ülejäägiga, mille üldsumma ulatus esimesil 451 tuh. kr. (1933. a. 252 tuh. kr. ja kahju 50 tuh. kr.) ja viimaseil 260 tuh. kr. (1933. a. 224 tuh. kr. ja kahju 18 tuh. kr.). Dividendi maksid 8 erapanka (nende hulgas 2 linnapanka, kelle dividendiks arvati linnaomavalitsusele makstud kasuosa) üldsummas 176 tuh. kr. Üksikuil pankadel võnkus dividend 1,0—14,5% põhikapitalist.

PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

VÖITURG — BUTTER MARKET.

Möödunud nädal võiturul möödus soodsas seisukorras ja väljavaated käesolevaks nädalaks on samasugused. Osal välisturgudel hind näitas paranemist, teisel küll langust, kuid nõudmine oli kõikjal hea.

Euroopa võiturgudel aitab seisukorda parandada omajagu Ameerika järjest suurenevad ostud. Ameerika turule pole küll Euroopa tootjad paigutanud suuri saadetisi, kuid ka vähemad partiid ei jäta avaldamata oma mõju. Ameerika on teinud ettepanekuid Taani eksportöridele suuremate partiide paigutamiseks Ameerika turule, kaubeldes 1—2 senti kõrgemat hinda kui paar nädalat tagasi. Taani eksportörid pole aga asunud nende nõudmistele rahuldumisele, kuna nad esijoones rahuldavad oma alaliste klientide — Inglise ja Saksa nõudmist ja alles teises järjekorras võtavad vastu uute klientide tellimisi.

Inglise turul seisukord arenes paranemise suunas. Londonis jäi küll noteering eelmise nädala tasemele 82—83 š cwt., kuid Manchesteris tõusis meie võihind ja noteeriti 85—86 š cwt. Turutendents Inglises oli kindel, olgugi et nõudmine näitas langust. Ka teiste maade võihinnad Inglises möödunud nädalal liikusid paranemissuunas.

Inglise turul aitab seisukorda parandada ka asjaolu, et asumaade võid on viimasel ajal väikesel arvul tulnud sisse, mis tunduvalt nõrgendab pakkumist. Taanlased on seetõttu küll suurendanud oma väljavedu

Inglisse, kuid hea nõudmise tõttu on väljavaated head.

Saksa turul nõudmine paremate võisortide järgi on elav ja võrreldes Inglise turuga isegi tunduvamalt elavam. Nähtavasti Saksa majandusliku seisukorra ja ostujõu paranemisega käsikäes näib ka võitartvitus suurenevad üldiselt, kuna või aseainete tarvitamine näitab tagasiminekut. Sakslased

(Järg lhk. 520)

PÖLLUMAJANDUSLIK VÄLJAVEDU. EXPORTS OF AGRICULTURAL PRODUCTS

	Nädalas 15./VII— 21./VII 1935	8./VII— 14./VII 1935	1935. a. I. I kuni 21. VII	1934. a. I. I kuni 22. VII	1933. a. I. I kuni 23. VII
VÕI (tonni)					
<i>Butter (tons)</i>	389,0	299,3	5230,3	4980,1	4408,7
Sellest:					
Saksa . . .	166,9	79,5	1857,2	1515,0	1885,1
Inglisse . . .	221,9	213,2	3081,2	3347,8	2128,1
Belgiasse . . .	—	—	39,7	12,1	160,4
Soome . . .	—	—	—	2,1	6,6
MUNAD					
(tuh. tk.) — <i>Eggs (1000)</i>	1130	1755	24330	18455	7232
Sellest:					
Inglisse . . .	909	1512	17966	11405	4093
Saksa . . .	221	243	3311	2605	—
PEEKON					
(tonni) — <i>Bacon (tons)</i>	84,4	—	1280,3	1514,0	1718,7
LINA (tonni)					
<i>Flax (tons)</i>	18,7	8,7	3985,2	2655,9	2404,2
Sellest:					
Inglisse . . .	—	—	2559,2	1837,0	1490,4
Belgiasse . . .	—	—	70,8	121,6	679,7
Soome . . .	—	—	134,9	99,1	62,9
Saksa . . .	18,7	8,7	809,1	436,7	11,4
Prantsusse . . .	—	—	10,3	60,5	50,2

TÄHTSAMAD HINNAD JA NOTEERINGUD — PRICES AND QUOTATIONS.

English Nomenclature see No. II.	15/VII	1/VII	%	Juuni		English Nomenclature see No. II.	15/VII	8/VII	%	Juuni	
	21/VII	7/VII		1935	1934		1935	1935		1936	1934
SUURMÜGIHINNAD Tallinnas (börsikom. noteerin-gute järgi (kr. kv)											
Teravili, jahu ja kartul											
1. Rukis	12,75	12,75	0	12,75	13,00						
2. Nisu	13,50	13,50	0	13,50	19,00						
3. Oder, õlle	—	—	—	—	—						
4. " sööda	3,75	8,75	0	8,75	17,50						
5. Kaer	7,25	7,25	0	7,25	11,50						
6. Rukkijahu	14,88	14,60	-2,2	14,61	14,30						
7. Rukkipüül	22,00	21,75	-1,1	21,75	20,42						
8. Nisupüül (kõrgem sort)	31,00	31,50	+1,6	31,50	35,50						
9. Kartulid, ekspord	—	—	—	—	2,35						
10. " piirituse	—	—	—	—	—						
11. " vabriku	—	2,05	—	2,05	1,40						
Piimasaadused ja kunstvõi											
12. Juust šveitsi (kg)	1,20	1,20	0	1,20	1,15						
13. Margariin	0,65	0,65	0	0,65	0,68						
Koloniaalkaubad											
14. Suhkur	43,00	43,88	-2,3	43,88	42,88						
15. Sool, Vene	2,50	2,50	0	2,50	3,80						
16. " Saksa	2,50	2,50	0	2,50	3,73						
17. " Inglise	2,50	2,50	0	2,50	—						
18. Riis, Burma II	45,00	45,00	0	45,00	48,00						
19. Tee, Or. Pek., Tseilon (kg)	5,75	5,75	0	5,75	7,05						
20. Kohv, Rio, Santos jne.	4,68	4,68	0	4,68	6,35						
21. Heering, S. Matties (tünn)	35,00	35,00	0	35,00	44,00						
22. " Matfuis	39,50	39,50	0	39,50	49,00						
Ehitusmaterjal											
23. Telliskivid (1000 tk.)	34,00	34,00	0	34,00	37,00						
24. Tsemment (tünn)	6,45	6,45	0	6,45	—						
25. Lubi	—	—	0	—	3,60						
26. Tsinkvalge (kg)	0,47	0,46	+2,2	0,46	0,55						
27. Ooker	0,22	0,22	0	0,22	0,23						
28. Värniis	66,50	66,50	0	66,50	73,00						
Metallid											
29. Raud, sordi	14,00	14,00	0	14,00	12,13						
30. Teras, vedru	25,00	25,00	0	25,00	—						
31. Inglise	485,00	485,00	0	485,00	475,00						
32. Seatina	35,00	35,00	0	35,00	35,00						
33. Vaskplekk, punane	180,00	180,00	0	180,00	150,00						
34. " valge	150,00	150,00	0	150,00	133,00						
35. Tsinkplekk	67,50	67,50	0	67,50	68,00						
Riie ja nahk											
36. Puuvillanerii, bias (mtr)	0,56	0,56	0	0,56	0,56						
37. " mitkai	0,42	0,42	0	0,42	0,42						
38. Tallanahk, Eesti nah. (kg)	2,03	2,03	0	2,03	2,20						
39. " Am. nah. I s.	2,33	2,33	0	2,33	2,35						
Kütteained, õlid jne.											
40. Kivisüsi, auru, Newcastle	2,55	2,55	0	2,55	3,40						
41. " sepa	2,75	2,75	0	2,75	3,90						
42. Põlevkivi, I-a s.	0,80	0,80	0	0,80	0,85						
43. Turvas	0,83	0,83	0	0,83	0,88						
44. Põlevkiviõli	4,60	4,60	0	4,60	—						
45. Nafta, Ameerika ja Poola	10,00	10,00	0	10,00	11,50						
46. Petrooleum, Vene ja Am.	10,75	10,75	0	10,75	12,50						
47. Bens., R.-põlevk. segab. (lt)	0,26	0,26	0	0,26	0,27						
48. " välismaa, I sort	0,28	0,28	0	0,28	0,29						
VÄIKEMÜGIHINNAD Tallinnas (snt. kg.)											
49. Rukis	—	—	—	—	13,5						
50. Nisu	—	—	—	—	—						
51. Oder	—	—	—	—	15,0						
52. Kaer	9,5	9,5	0	9,2	11,0						
53. Rukkijahu	14,0	14,0	0	14,6	14,2						
54. Sepkijahu	13,5	13,5	0	13,5	26,8						
55. Kartulid	3,5	3,5	0	3,5	2,9						
56. I valiku piim	9	9	0	8	9						
57. Lauavõi	135	135	0	135	130						
58. Kõugivõi	110	110	0	109	105						
59. Koor, röösk (hitter)	90	90	0	90	85						
60. " hapu	90	90	0	86	90						
61. Kanamunad (paar)	8	7	+14,3	7	7						
62. Sealiha, keeduliba	50	50	0	45	60						
63. " praaliha	50	50	0	45	60						
64. Loomaliha, supiliha	50	55	-9,1	41	38						
65. " praaliha	65	55	+18,2	65	60						
66. Vasikaliba, esim. veer.	40	40	0	39	40						
67. " tag.	55	55	0	51	50						
68. Lambaliha, esim. veer.	50	50	0	50	65						
69. " tag.	55	55	0	60	70						
70. Searasv, sulatamata	60	55	+9,1	55	55						
71. " sulatatud	75	75	0	74	118						
72. Loomarasv, sulatamata	50	55	-9,1	50	60						
73. " sulatatud	65	65	0	60	75						
74. Heeringad, soolatud	50	50	0	50	50						
75. Raimed, värsked	15	15	0	5	8						
76. Kilud	—	—	—	—	10						
77. Riis	60	60	0	60	60						
78. Mann	38	38	0	38	50						
79. Kartulijahu	25	25	0	25	30						
80. Suhkur	44	44	0	44	44						
81. Sool	5	5	0	5	7						
82. Ristikhein	—	4,9	—	—	6,1						
83. Asahein	3,1	3,1	+9,7	4,0	4,9						
84. Põletispuud, kase (m*)	563	563	0	563	563						
85. " männi	352	352	0	352	352						
86. Petrooleum (lt)	11	11	0	11	—						
PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE NOTEERINGUD.											
Rukis — (kr. kv.)											
87. Hamburg (La Plata)	6,38	6,47	-1,4	7,14	—						
88. Chicago	6,54	6,26	+4,8	6,73	9,06						
89. Winnipeg	5,04	5,04	0	6,05	7,60						
Nisu — (kr. kv.)											
90. Hamburg (Manitoba I)	12,58	12,67	-1,1	17,85	—						
91. Liverpool	9,49	9,20	+3,1	10,68	9,38						
92. Chicago	11,22	11,01	+1,9	11,00	12,43						
93. Winnipeg	10,77	10,74	+0,8	11,11	10,15						
Mais — (kr. kv.)											
94. Tallinn	—	—	—	—	—						
95. Chicago	12,03	11,77	+2,2	11,08	8,05						
Või (snt. kg)											
96. Tallinn	109	107	+1,9	102	80						
97. Kindlustatud hind	120	120	0	120	120						
Londonis.											
98. Taani	182	177	+2,8	180	159						
99. Eesti	147	147	0	144	123						
100. Läti	—	—	—	—	127						
101. Leedu	146	144	+1,4	140	126						
102. U.-Meremaa	164	158	+3,8	153	143						
Manchesteris.											
103. Taani	—	181	—	182	155						
104. Eesti	153	151	+1,3	150	133						
105. Läti	153	151	+1,3	149	132						
106. Soome	—	173	—	175	144						
107. Rootsi	166	161	+3,1	164	137						
Barliinis.											
108. Saksa margivõi	373	373	0	373	344						
109. Peen meirivõi	364	364	0	364	335						
110. Meirivõi	353	353	0	353	325						
111. Kopenhaagenis. — Taani	137	138	+3,0	133	108						
Peekon. (snt. kg)											
112. Tallinn 80 — 72 kg I s.	65 ²⁾	65 ²⁾	0	66	69						
113. " { 55,5—59,5 " " }	60 ³⁾	60 ³⁾	0	61	63						
114. " { 72,5—75,0 " " }	60 ³⁾	60 ³⁾									

teevad suurt propagandat oma maa toodangute tõstmiseks, et rahuldada nõudmist. Läänud nädalase oma maa meiereide toodangu sakslased ise hindasid 20% suuremaks eelmise aasta samaaegsest toodangust. Kuid praeguste toodangute juures pole väljavaateid, et Saksa suudaks ise rahuldada oma maa võitartvet lähemal ajal.

Meie võihind Saksas langes 90,60 Rmk-le dz, kuid vaatamata hinnalangusele on turu seisukord kindel ja nõudmine elav.

Tallinnas esmaspäeval, 22. juulil noteeriti meie võihinnaks franko saatejaam 109 snt, seega paranes Tallinna noteering võrreldes eelmise nädalaga 2 sendi võrra kg. Noteeringu paranemine möödunud nädalal oli tingitud seisukorra paranemisest välisturgudel.

Möödunud nädalal veeti võid välja 3890 kv, millisest arvust läks Saksa 1669 kv, s. o.

PEEKONITURG — BACON MARKET.

Peekoniturul on seisukord jälle muutunud kindlamaks. Eesti peekoni kõrgema sordi noteering jäi püsima 84 § tsentner. Võrreldes läinud aasta hinnaga on praegune hind veel 2 § võrra kõrgem.

Kooskõlas Londoni hinnaga jäi muutmatuks ka peekonsigade noteering.

Käesoleval nädalal maksavad eksportipamajad peekonsigade eest järgmisi hindu:

	I sort	II sort	III sort	IV sort
60 —72 kg	65	60	54	
55,5—59,5 „	60	52	50	Sise-
72,5—75 „	60	52	50	turu
75,5—80 „	56	52	49	hinnad.

TAPALOOMADE- JA LIHATURG — CATTLE AND MEAT MARKET.

Tallinna turul jäid veiselihha hinnad möödunud nädala hindadega võrreldes muutusetu. Käesoleva nädala alul pakuti rõhkelt pulle, seetõttu lõdvenes pulliliha hind. On arvata, et pullide hinnad lõdvenevad veel, sest alates 1. augustist lõpeb lihaeksport Soome, kuhu enamikus noorte pullide liha saadeti. Veiste liha maksus 17—40 snt kg ja eluskaalud 15—26 snt kg vastavalt sordile ja headusele.

Vasikalihha hinnad muutusetu. Liha maksus 26—48 snt kg ja eluskaalu alusel tu-

43%, Inglisse 2219 kv, s. o. 57% ja mujale 2 kv.

Aasta algusest senini on võid veetud välja 52 303 kv eelmise aasta 49 801 kv vastu. Käesoleva aasta võieksportidist on läinud Inglisse 30 812 kv, s. o. 58,9%, Saksa 18 572 kv, s. o. 35,5% ja mujale 397 kv.

Siseturul maksus Tallinnas meiereivõid 130—135 snt kg., taluvõid 110—115 snt, Tartus — meierei või 120—133 snt, taluvõid 90—115 snt, Viljandis meiereivõid 135 snt, taluvõid 100—115 snt, Pärnus meiereivõid 130—135 snt, taluvõid 90—100 snt, Rakveres meiereivõid — 120—135 snt, taluvõid 90—115 snt, Narvas meiereivõid — 125—135 snt, taluvõid 100—110, Valgas meiereivõid 120—130, taluvõid 90—120 snt, Kuressaares meiereivõid — 125 snt, taluvõid — 100 snt ja Haapsalus meiereivõid — 140 snt, taluvõid 100—115 snt kg.

Hinnad jäid püsima peamiselt seetõttu, et toodang püsib madalal tasemel ja teiseks — siseturul on sealihha hinnad kõvenenud.

Käesoleval nädalal alustatakse uuesti nuumatud elussigade ekspordiga N.-Venesse. Seekord ostab N.-Vene pekisigu eluskaaluga alates 110 kg, kusjuures peki paksus peab olema vähemalt 6 sm. Leping tuleb täita hiljemalt septembri keskpaigani. Arvuliselt vastab leping umbes 2000 seale. Sead peavad olema täiesti terved, kriimustusteta ja teiste vigastusteta.

Esimised saadetised lähevad teele käesoleva nädala lõpul. Lõplik sigade üleandmine sünnib jälle Kingisseppa jaamas, kust sead saadetakse Leningradi tapamajasse.

Lambaliha hinnad siseturul kõvenesid, kuna eksportlammaste hinnad langesid. Siseturul hindade kõvenemine on seletatav tarvitamise suurenemisega. Epsportlammaste hinnaks tapakaalu alusel turustades noteeriti 70—75 snt kg ja eluskaalu alusel franko saatejaam 27—32 snt kg. Siseturul noored nuumlambad maksusid 45—55 snt, vanemad rasva ja keskmise väärtusega lambad 35—45 snt, lahjad ja praaklambad alla 35 snt kg.

Siseturu lammaste hinnad eluskaalu alusel turustades 20—27 snt kg. Hinnad püsivad.

Möödunud nädala alul sea liha hinnad kõvenesid tunduvalt, kuid nädala lõpul pakumise suurenemise tõttu nädala keskmistes hindades suurt tõusu ei märgitud. Noortest peekonikaalulistest sigadest maksti 42—46 snt, lihasigadest 40—45 snt ja rasvasigadest 40—44 snt kg. Eluskaalu alusel turustades maksusid sead 30—33 snt kg.

Kuna käesoleval nädalal algab ka rasvasigade müük N.-Venesse, mis tunduvalt vähendab siseturul pakumise pinget, siis on loota

vähemalt hindade püsimist eelmise nädala tasemel.

Lihahinnad teiste linnade turgudel (snt kg).

	Sealiha	Veiseliha	Vasikaliha	Lambaliha
Tartu	36—42	20—35	18—30	30—40
Viljandi	38—42	30—40	25—30	40—45
Pärnu	35—38	18—45	30—45	45—50
Valga	40—43	30—40	18—25	30—40
Võru	33—40	30—40	20—25	40—45
Peiseri	35—40	30—33	23—30	35—45
Narva	40—43	40—45	35—40	43—50
Rakvere	33—40	25—42	20—35	33—43
Haapsalu	36—40	42—48	35—40	40—45
Kuressaare	30—40	20—28	18—25	—

KANAMUNATURG — EGG MARKET.

Juba möödunud nädalal märkisime kanamunaturul seisukorra paranemist, missugune kestis edasi käesoleval nädalal. Tootjates maades on kõikjal märgata toodangute tagasiminekut, kuna sisseveomaades nõudmine püsib. Nimetatud seisukorrast tingituna näitavad ka hinnad kõvenemistendentsi.

● Saksa turul tendents on kindel nagu eelmiselgi nädalal. Nõudmine ületab pakumise. Suurkaubanduse tagavarad on väikesed, samuti ka väikekaupmeestel tekib raskusi kõikide nõudmiste rahuldamiseks. Munade juurevool turule sisemaalt sünnib tagasihoidlikult, vähehaaval tuleb ka vähismune sisse.

Saksa turul hea seisukord näib veelgi kestvat, kuna nõudmine kanamunade järgi on küllalt elav ja sisemaiste munade juurevool läheb tagasi. Nagu andmed näitavad Saksa muna-kaubanduse kohta, püüab Saksamaa tulla välja oma sisemaise munatoodanguga, olgugi et tarvitamiseks jääv kogus võib väheneda. L. a. munejate kanade arv näitas vähenemist 70 milj. 69 milj. Munejate kanade arvulise vähenemisega vähenes ka munatoodang eelmise aasta 6,30 miljardilt 6,21 miljardile. Vaatamata sisemaa munatoodangu vähenemisele ei suurenenud sissevedu ja sellega kaasas langes ka tarvitus. 1933. a. tarvitati Saksas 7,83 miljardit kanamuna, arvatud ühes ka igasugused munadest valmistatud preparaadid; 1934. a. oli aga sisemaiseks tarvitamiseks jäänud munakogus 7,66 miljardit tk. Arvatult elaniku kohta tarvitas iga kodanik 1933. a. 120 muna ja

1934. a. 118 muna aastas. Vaatamata vähenemisele, vähendati ka sissevedu ja seetõttu suurenes oma muna toodangu osatähtsus eelmise aasta 80%-lt 81%-le.

Seisukord käesoleval aastal pole sugugi parem. Käesoleva aasta esimesel pooltel veeti kanamune sisse Saksa 512 miljonit l. a. sama aja 684 miljoni vastu, seega käesoleva aasta sissevedu on vähenenud 25% võrra. Juuni sissevedu oli küll suurem kui mai oma, kuid võrreldes l. a. juuniga on sissevedu k. a. vähenenud.

Kanamunade sissevedu Saksa 1934. ja 1935. a. juunis.

	1935	1934	Vähene- mine %
Arv 1000 tk.	77 899	94 364	17,4
Kaal kv.	47 111	53 491	11,9
Väärtus 1000 Rmk.	3 384	4 236	20,0

Nagu siit näha, läks munade sissevedu arvult tagasi 17,4%, kaalult 11,9%. Sisseveo tagasimineku väärtuse järgi oli aga veelgi suurem, s. o. 20%, mis tingitud sellest, et sisseveetud munad polnud mitte ainult suuremad ja kaalus raskemad, vaid ka odavamad.

Saksa püüab oma maa toodanguga rahuldada sisemaa munatarvet järjest suuremal määral.

● Inglise kanamunaturg on kindel, olgugi et sissevedu suurenes Taanist ja Hollandist. Sisemaise munade juurevool turule on läinud tagasi tunduvalt ja hinnad seetõttu ka kõvasti tõusnud. Ka välismaised munad tõusid hinnas 3—9 penssi suurelt sajal (s. o. 120 munalt). Vaatamata kuuma-

dele ilmadele, mis valitsesid Inglises möödunud nädala kestel, oli nõudmine kanamunade järgi ikkagi suur. Eriti hea on nõudmine parema kauba järgi, kuid ka keskmise väär-tusega nõrgemad sortid leidsid küllalt rahul-davat minekut.

Ametlik noteering meie kanamunade koha Inglise turul (Londonis), tõusis: 18 lbs (120 muna, kaal naelades) 8/9 kuni 9/— š (hind šillingites ja penssidest), 17 lbs — 8/6—8/9; 16½ lbs — 8/6; 15½ lbs — 8/3; 15 lbs — 8/—8/1½; 14 lbs — 7/4½—7/6-le. Võr-reldes eelmise nädalaga paranesid meie kana-munahinnad tunduvalt.

● Tšehhoslovakkia turul oli mär-gata nõudmise paranemist kanamunade järgi. Peamiselt leidsid turustamist sisemaa munad. Hinnad olid püsivad ja tendents tõusev.

Seisukorra paranemise tõttu välisturgudel võis ka Tallinna noteeringut tõsta. Reedel, 19. juulil määrati kanamunade hinnaks 48 senti kg franko kogumispunkt, mis vastab 50-grammistele munade juures 4,8 snt paar, 60-gr munade juures 6 snt paar. Siseturu munade hinnaks määrati 4,6—5,4 senti paar.

TERAVILJATURG — GRAIN MARKET.

Möödunud nädalane maailma teraviljaturg oli nõudmise ja pakkumise poolest väga ta-gasihoidlik. Vaatamata väikesele nõudmi-sele hinnad paranesid siiski tähtsamatel tur-gel, peale Hamburgi, ja näitasid järgmisi no-teeringuid kr. kv eest (sulgudes eelmise nä-dala noteeringud):

rukis: Chicago 6.54 (6.26), Winnipeg 5.04 (5.04), Hamburg (La Plata) 6.38 (6.47);

nisu: Chicago 11.22 (11.01), Winnipeg 10.77 (10.74), Hamburg (Manitoba I) 12.53 (12.67), Liverpool 9.49 (9.20);

mais: Chicago 12.03 (11.77).

Nisutoodang Põhja-Am. Ühendriikides (mil. bušelites).

	Taliniisu	Suiniisu	Kokku
1935	458	278	731
1934	405	91	496
1933	350	178	528
1932	478	267	745
1927—31 keskm.	625	254	879

Põhja-Am. Ühendriikides avaldab praegu-sele nisuhinna tõusule positiivset mõju kõrre-rooste levik, koristamisaeagne halb ilmastik

Läinud nädalane noteering ületab riigi poolt kindlustatud hinna (45 senti kg) ja järelikult pole vaja enam riiklikku juurde-maksu.

Noteeritud hinnast maksid eksportörid te-gelikult senini üle, seepärast pole teada, kui-das avaldub kõrgem noteering kohapealsetele tootjatele väljamakstava hinna suhtes, kas see tõuseb vastavalt noteeringule, väheneb või jääb püsima endisele tasemele.

Möödunud nädalal veeti kanamune välja 1 130 000 tk, millest läks Saksa 221 000 tk ja Inglisse 909 000 tk. Aasta algusest senini on kanamune veetud välja 24,31 milj. tk, sel-lest Saksa 3 311 000 tk, Inglisse 18 milj. tk ja mujale 2 milj. tk.

Siseturul maksusid kanamunad möödunud nädalal snt paar: Tallinnas 7—8, Tartus — 6—9, Viljandis — 7—8, Rakveres — 6—8, Pärnus — 7—8, Kuressaares 6—7, Narvas 8, Haapsalus — 7—8 ja Valgas 5—8 snt.

Kanamunade hind siseturul möödunud nä-dalal näitas paranemistendentsi. Hinnad kõ-venesid, olgugi vähe.

ja head väljavaated nisu kasvatajatele kind-late hindade väljamaksmiseks. Sealne k. a. nisutoodang kujuneb ametlikul hindel kõrge-maks kahe viimase aasta toodangust (vt. tabel).

L. a. Ühendriikides teravilja lõikuse eba-õnnestumisel ei jatkunud oma maa viljast tarvituse rahuldamiseks ja puuduv osa tuli vedada sisse. Praeguste saagiandmete (kõik teravili) järgi Ühendriigid peavad nisu üle-jääkidele otsima turustamisvõimalusi, mis nisuturule avaldab halvavat mõju.

Kanada viljade seisukord selgub järgne-vast tabelist, kus viljade seisukord märgitud protsentides, pikemaajalise keskmise saagi alusel:

	30. VI 1935	31. V 35	30. VI 34	30. VI 33
Taliniisu	94	88	45	90
Suiniisu	96	97	82	77
Kaer	96	94	87	84
Oder	98	95	84	84
Rukis	96	99	63	74

Siit nähtub, et k. a. viljade seisukord Ka-nadas võrreldes kahe eelmise aastaga, on tunduvalt parem. See laseb loota head tera-

viljasaaki, mis omakorda mõjub ummistavalt praegusele raskele teraviljaturu olukorrale.

Rukkiturg oli eelmisel nädalal tunduvalt elavam, kuid hinnad olid endiselt madalad. Saagilootused on praeguste hinnete järgi pea kõikjal head ja ületavad möödunud aastased hinnangud. Põhja-Am. Ühendriikides eelteadete järgi on rukkitoodang 53 milj. bušelit l. a. 16 milj. ja viimase viie aasta keskmise 31 milj. bušeli vastu. Sealne sisemaine tarvitus — ümmarguselt 32 milj. bušelit ja ülejääk, 21 milj. bušelit — tuleb mahutamisele välisturgudele.

Maisihind on kogu viimase teraviljade hindade languse ajal püsinud üsna kindlana, sest tagavarad on võrreldes nisu omadega võrd-

lemisi väikesed ja seega ka pakkumine tagasihoidlik.

Siseturul noteeris börsikomitee järgmised hinnad kr. kv eest: Rukkijahu: Puhk ja Pojad veskis 13.90—14.70 ja a.-s. Rotermanni tehastes 14.46, rukkipüül 22.00, nisu 13—14, rukis 12.25—12.75, kaerad 7—7.50, oder 8.50—9.

Väikemüügihinnad turgudel (kr. 10 kg).

	Tartu	Viljandi	Pärnu	Valga	Rakvere	Narva
Rukis	1,20	1,20	1,20	1,15	1,30	1,30
Nisu	1,40	1,40	1,50	1,40	1,40	1,50
Oder	0,85	1,10	1,00	0,90	0,95	—
Kaer	0,80	—	0,90	0,80	0,90	0,90
Rukkijahu	1,30	1,35	1,35	1,25	1,40	1,45
Sepikujahu	1,90	2,00	1,80	1,80	1,80	1,90

AEDVILJATURG — VEGETABLE MARKET.

Möödunud nädala lõpul jäi maasikate juurdevool Tallinna väiksemaks. Petserimaalt saadeti neid Tallinna vaid väikeste kogustena, kuna seal maasikate müük jõudis lõpukorrale. Ka Tallinna ümbrusest toodi maasikaid turule võrdlemisi piiratud kogustena.

Vaatamata sellele maasikate hinnad ei tõusnud, vaid näitasid pigem langust.

Turul nõudmine maasikate, kui ka teiste marjade järele oli võrdlemisi väikene. Mustisõstraid, mis püüsid veel uudisartikleina turul, müüdi 25—30 snt liiter, vaarikaid 30—35 snt, tikreid 11—12 snt, mustikaid 20 snt, metsmaasikaid 25 snt ja murakaid 18—20 snt liiter.

Võrdlemisi heas hinnas püüis punasõstar, mille liitrist maksti 20—25 snt.

Köögiviljaturul langes tomatihind vähe. Nädala alul maksti tomati kg-st veel 140—150 snt, kuna nädala lõpul tomatite väikemüügi hinnaks kujunes 120—125 snt kg.

Muu köögivilja hind püüis enamvähem eelmise nädala tasemel. Käesoleva nädala alul valitsevate vihmaste ilmade tõttu oli ka köögivilja juurdevool turule väike ja seepärast hinnad küllalt püsivad. Aiasaaduste väljavedu on jäänud üsna väikeseks viimastel kuudel.

1935. a. I-sel poolel veeti meilt välja:

	kogus (kg)	väärtus (kr)
herneid	13 298	3 132
kartuleid	8 127 534	308 736
sibulaid	249 700	29 002
kurke, soolat. ja marineeritud	33 869	11 538
sigureid	131 878	25 108
aedvilja, eraldi nimetatamata	58	10
pohle	1 240	290
jõhvikaid	7 132	1 937
Kokku:	8 564 709	379 733

Samal ajal toodi meile sisse:

herneid	197	346
herneid ja ube	2 275	2 701
herneid, kooritud	1 000	260
ube	793	389
kartuleid, värsked	17 651	354
tomati püreed	3 326	2 413
tomateid, värsked	130	147
pirne, värsked	2	2
apelsiine ja mandariine	157 510	78 068
sidruneid	149 988	53 981
viinamarju	9	13
banaane	11 649	13 744
õunu, kuivatatud	371	307
pirne	62	49
ploome	23 318	16 205
aprikoose	1 048	1 236
rosinaid ja korinte	8 386	5 132
virsikuid	63	67
puuvilja, eraldi nimetatamata		
ja segapuuvilja	12 103	9 633
kuivatatud banaane	127	275
datleid	6	4
Kokku	390 615	180 977

VÄLISMAA MAJANDUSTEATMEID

LÄTI RAUDTEEDE TEGEVUS JA TULUD APRILLIS 1935. A. ACTIVITY AND REVENUES OF LATVIAN RAILWAYS IN APRIL, 1935.

Võrreldes reisijatevedu Läti raudteedel käesoleval aastal möödunud aastaga, näeme reisijate arvu suurenemist. 1934. aasta aprillis oli reisijaid 982 tuh., tänavu 1035 tuh. Samuti on tõusnud reisijakilomeetrid. Eelmisel aastal oli reis.-km. 48 358 tuh., käesoleval aastal 52 621 tuh. Reisijate arv suurenes 53 tuh. ehk 5,4%, reis.-km. 4263 tuh. ehk 8,8% võrra.

Tõusu näitab ka pagasivedu. Tänavu veeti pagasi 1607 tonni mulluse 1405 tonni vastu, suurenemine 202 tonni ehk 14,4%. Samuti suurenes tonn-kilomeetrite arv. Käesoleval aastal oli 157 tuh. tonn-km., eelmisel aastal 137 tuh., seega enam 20 tuh. tn-km. ehk 14,6% võrra läinud aastast.

Maksuline kaubavedu on vähenenud. Kui mineval aastal veeti 283 tuh. tonni, siis tänavu ainult 234 tuh. tonni, seega vedu

väiksem möödunud aastast 49 tuh. tonni ehk 17,3%. Langenud on tonn-kilomeetrite arv. Käesoleval aastal oli 25 256 tuh. tn-km. eelmise aasta 31 554 tuh. tn-km. vastu, vähenemine 6298 tuh. tn-km ehk 20,0%.

Tulud näitavad väikest tõusu.

	1935	1934
Üldtulu tuh. kr.	3 182	2 970
sellest: reisijate veost	1 358	1 111
pagasi- ja postiveost	171	146
kaubaveost	1 393	1 387
mitmesugused tulud	325	326

Suurenenud on tulud reisijate- ja pagasi-veost, esimene 242 tuh. kr. ehk 21,8%, teine 25 tuh. kr. ehk 17,1%. Tulude suurenemine on tingitud vedude suurenemisest. Kaubaveost saadud tulu on vähenenud 54 tuh. kr. ehk 4,0%. Üldsummas on aga tulu tõusnud 212 tuh. kr. ehk 7,1% võrra.

INFORMATSIOONI OSA

EESTI PANGA NÄDALAARUANNE.

Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return,

15. juulil 1935. a.

AKTIIVA

PASSIVA

1. Kattevara: — Reserve:		1. Põhikapital — Capital	5 000 000,—
kuld: rahas ja kangides	32 797 844,03	2. Tagavarakapital — Reserve Fund	636 252,43
välisraha	1 350 893,39	3. Jooksvad kohustused: — Current Liabilities:	
2. Vahetusraha — Subsidiary Coin.	3 502 885,12	a) pangatähed liikvel	34 695 509,—
3. Sisevekelid: — Home Bills:		b) jooksvad arved:	
kaubavekelid	5 892 227,94	valitsuse	11 586 169,47
põllumajandusl.	958 810,53	pankade	8 796 472,12
metsatööstusl.	21 098,97	teised	2 487 305,35
4. Laenud: — Loans and Advances:	6 309 132,49	4. Muud passivad — Other Liabilities	8 869 173,55
valitsusele	—		
teistele*)	3 293 000,05		
5. Kinnis- ja vallasvara — Immovable			
Property and Equipment	2 388 336,07		
6. Muud aktiivid — Other Assets	16 887 298,76		
Kohustusvaba välisraha			
väljaspool kattevara	3 472 992,01		
	20 360 285,77		
	<u>69 950 881,92</u>		<u>69 950 881,92</u>

Kattevara vahekord jooksvate kohustustega: } 59,34%
Proportion of Reserve to Current Liabilities: }

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene Kr. 1 879 508,—
Includes Ek. 1 912 886,21 guaranteed by the Government.

JUHATUS.

VÄLISMINISTEERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED

SOOME.

Soome saareelanikkude tollivaba kaubandus Eestiga.

Duty-Free Trade Between Finnish Islanders and Estonia.

Eesti-Soome vahelise kokkuleppe ja Soome kehtivate tolliseaduste põhjal on üksikute Soome saarte elanikkudel õigus pidada tollita kaubavahetust Eestiga niivõrd, kui tegemist on vahetuskaubandusega Eesti-Soome kaubandusliku kokkuleppe alusel. Elaniku kohta oli ette nähtud norm: rükist aastas 150 kg ja kartulit 400 kg, mille ostmine oli võimaldatud eri kaartidega poole aasta peale. Seni kuni on kaalumisel uus kord nende saarlaste jaoks, mis jättes endiseks teised tingimused, näeb ette muutuse ainult kaartide väljaandmises ja nimelt saaksid asjaosalised ostuload korruga aastase normi peale, seni anti lubasid kaks korda aastas.

Teistele saarlastele antud eesõigust on enesele palunud ka Viipuri ranniku saarlasted. Põhimõtteliselt ei ole Rahaministeerium seda palvet veel saanud otsustada, kuid Tollivalitsus on eitaval seisukohal ja esijoones sellepärast, et tollivaba kaubanduse jälgimine Viipuri saarestikus oleks seotud ülepääsemata raskustega. Kui Rahaministeerium leiab võimalikuks pooldada palvet, siis tuleks Valitsusel sellekohane esitis teha Eduskunnale praeguste seaduste muutmiseks vastavas osas, sest praegu on eesõigused antud neile saarlastele, kes asuvad seaduses loendatud saartel. Viipuri saarestik ei ole seal nähtud ette.

Eksportpreemiad. — *Export Premiums.*

Valitsuse otsusega 14. VI (Asetuskokoelma Nr. 232) on eksportpreemiad uuesti määratud kindlaks järgmiselt: Võilt makstakse Smk. 6,50, juustult ja karbjuustult Smk. 2,50, kanamunadelt Smk. 3, sealihalt Smk. 3,25, loomalihalt Smk. 1, soolatud või suitsutatud põdralihalt Smk. 2,50, värskelt põdralihalt Smk. 1,50 ja elussigadelt Smk. 2,50 kilolt.

Eksportpreemiaid ei maksta kanamunadelt, mis viiakse Saksa ja soolatud või suitsutatud sealihalt, mis viiakse Inglisse, kui need ei ole kindlakstehtud transiitkaup.

Eksportpreemiaid ei maksta ka P.-Ameerika Ühisriikidesse minevalt juustult ja karbjuustult, mis teatavasti kutsus välja erimaksu P.-Ameerika Üh. poolt juustu preemia suuruses. Selle preemia kaotamisel on P.-A. Üh. poolt tühistatud ka erimaks.

Soome ja Türgi uus kaubandusleping. — *New Finno-Turkish Trade Agreement.*

6. juunil kirjutati alla Ankaras uus Soome ja Türgi vaheline kaubandusleping, mis nüüd ka ratifitseeritud. Leping on põhimõtteliselt rajatud endise lepingu alusele, s. o. vahetuskaubanduse põhimõttele mõlemapoolsete nimekirjade järele. Jõustub 1. juulist s. a. Soomele on antud õigus Türgimaale tuua: mitmesugust sorti paberit ja pappi, tselhuloosi, tikutraati, rulle, puuvillalõnga, fa-

janssi ja portselaani, elektripirn, villa, käärikive, maja- ja põllupidamismasinaid. Erikontingendid on sealjuures saadud paberi ja papi sortidele, puuvillariidele, kummijalanõudele ja hobuseraua naeltele. Kord aastas kontrollitakse arveid oma vahel. Kui ühel riigil osutub aktiivsus, siis korraldatakse see järgmisel aastal.

Odralinnaste tarvitus Soome õlletööstuses.

Consumption of Barley Malt by Finnish Breweries.

Soome õlletööstuses tarvitati 1933. a. odralinnaseid 3 904 308 kg. ja 1934. a. 4 649 170 kg., mis annab 9,8% kasvu. Nõrgemate alkoholjookide (alla 2,25%) valmistam-

iseks tarvitati seda 2 011 177 kg. ja kangemate jookide valmistamiseks 2 637 993 kg. Täpsad andmed selle kohta, kui palju oli selles koguses välis- ja kuipalju kodumaa

odralinnaseid, puuduvad peale linnaste tarvituse kangemate jookide valmistamisel, mis käib kontrolli alla. Kangemate jookide valmistamiseks tarvitati üldkogusest 2 637 993 kg. kodumaa linnaseid 2 136 267 kg. ja välismaa linnaseid 501 726 kg. ehk protsendides 80,1% ja 19,9%.

Et ölle tarvitus kasvas 1934. a. 48% võrra, välismaist linnast aga kasutati 20% ümber, siis on see tõenduseks, et välismaa linnast tuli osta ainult erakordse öllevalmistamise kasvu tõttu. Kodumaa linnaste kasutamine esijoonel on sunduslik kõikidele õlletehastele, kes valmistavad kangemat õlut Alkoholiilike kontrolli all. Välismaa linnast võidi niisugustes õlletehastes kasutada ainult erilool. 13 õlletehast kasutas aasta jooksul ainult kodumaa linnast ja 3 tehast kasutas välismaa linnaseid ainult tumedama ölle valmistamiseks. Kuni 1925. a. keeluseaduse kehtimahakkamiseni ei kasutatud õlletööstuses üldse oma linnaseid, alles sel-

lest ajast peale tuli see kasutamisele ja on arenenud praeguste tulemusteni.

Soome linnaseoder on suure valkaine sisaldavusega ja järelikult ka toidurikas, kuid sama omaduse tõttu on seda raske kasutada õlletööstuses. Kui valkaine % on liiga suur, läheb õlu kergesti rikki. Et leida sobivat linnaseodra sorti, on tehtud arvukaid katseid ja saadud tulemuste põhjal on antud näpunäiteid ka põllupidajatele. Viimaste aastate linnased on olnud juba hästi vastuvõetavad. Läänud aasta odrasaak oli umbes 225 milj. kg. ja rahuldava valkaine sisaldavusega. Suur hulk on sellest saagist jäetud linnaste valmistamiseks. Et hiljuti asutati uus, moodne linnasetööstus, siis arvestatakse edaspidi sellega, et välismaalt tuleb importida ainult värvi- ja karameelilinnast. Läänud aasta odrasaagist tuleks linnastevalmistamisel kasutamisele ainult 2%. Rootsis olevat see 15—20%, kuid see olenevat suuremast õlletarvitamisest Rootsis.

INGLISE.

Terase kokkulepe. — *Steel Agreement.*

Briti Raua ja terase liidu juhatus tegi 11. VI s. a. teatavaks kokkuleppe üksikasjad, mis on sõlmitud nimetatud Liidu ja Rahvusvahelise terase kartelli vahel (viimasesse kuulusid seni Prantsuse, Saksa ja Belgia-Luksemburg).

Kokkulepe on sõlmitud 5 aastaks, ta jõustub 8. augustil, mil senine ajutine kokkulepe kustub, ja tema oluliseks jooneks on see, et raua ja terase sissevedu välismaalt ühendatud Kuningriiki on piiratud 670 000 tonnile kokkuleppe kehtivuse esimese aasta jooksul ning 525 000 tonnile iga järgneva 4 aasta jooksul. Et nende arvude tähendust mõista, on vaja teada, et 1932. a., mil tollitariif veel puudus, oli vastav sissevedu ühendatud Kuningriiki 2 800 000 tonni, ja läinud aastal, uue tariifi kehtides, ikkagi veel 1 400 000 tn. Briti väljavedu erapooletuile turgudele on vastasõlmitud lepingu põhjal kindlustatud seevastu sama proportsiooni alusel, kui see oli 1934. aastal.

Ühe sõnaga, kuna Briti raua- ja terasetööstused kindlustavad enesele senise koha väljaveos erapooletutele turgudele, võivad nad juure määratu osa siseturust.

Kokkuleppes nähakse tõendust tollitariifi kasulikkusest. Ilma tariifi ähvarduseta oleks olnud võimata saavutada nii soodsat kokkulepet. On huvitav, et vabakaubanduslik ajakirjandus mainib sündmust ainult väheste sõnadega, nagu Manchester Guardian, või jälle teeb seda maha, nagu Daily Herald.

„The Financier News” seevastu ütleb: „Tingimused, millistel Briti tööstus on nõustunud astuma rahvusvahelisse teraskartelli, on soodsamad, kui oleks võinud normaalselt loota. Valitsusele ja ühes temaga Briti Raua ja terase liidule, tuleb soovida õnne selle mõjuva viisi puhul, millega nad on kasutanud tollitariifi kauplemise relvana.”

Teade kokkuleppe saavutamisest on toonud tõusu vastavate tööstuste aktsialates.